

siliti, da bi volili zoper svojo lastno prepričanje po volji in komandi svojih načelnikov.

K koncu naj omenimo še ene reči, ki prav jasno priča, na kateri strani so vladi prijazni in na kateri njej sovražni kandidati. Znano je, da so bili narodni odborniki v mestnem zboru nasvetovali zaupnico do sedanje vlade. Pa liberalna večina, obstoječa iz odbornikov nasvetovanih od konstitucionalnega društva, je bila ta nasvet enoglasno zavrgla, ter je s tem dejanjem že tedaj pokazala, kar je dr. Schrey pozneje tako odločno povedal, da konstitucionalno društvo, in vsi, ki so z njim enih misli in enega duha, za sedanjo vlado ne marajo in bi jo raje danes kakor jutri vrgli ob tla. Zdaj naj pa gospodje vradniki sami sodijo, je li vradniku, ki se zaveda svoje dolžnosti podpirati vlado, sploh mogoče glasovati za kandidate konstitucionalnega društva? Ako bi gospodje vse to dobro prevdarili, bi pač ne bile mogoče prikazni, kakoršne smo gori omenjali, vlada bi našla med svojimi lastnimi služabniki prvo podporo in bi v edinosti s pravimi miroljubnimi državljani v cesarstvu našem skoraj napravila tisti notranji mir in tisto blagodejno spravo med narodi, po kateri vsi poštenjaki resnično in odkritosrčno hrepené.

Nemštvo v Avstriji.

Pod tem naslovom prinaša dunajski tednik „Parlamentär“, ki ga ureduje znani česki časnikar J. Skrejšovský, tako zanimiv članek, da ga hočemo v glavnih potezah za naše bralce posneti. Obrača se zoper tiste nemške liste, ki v enomer kričé, da so le Nemci ustanovili Avstrijo, in da nemški jezik državo vkup drži, ter piše med drugim:

„Ko so se ogerske in česke dežele pridružile vojvodini Avstriji (sedanji dolnji Avstriji), tačas še govora ni bilo o skupnem jeziku. Ako bi se bilo od Čehov, Moravcev, Madjarov, Slovencev zahtevalo, da se imajo svojega jezika odreči, gotovo bi ne bili prostovoljno pristopili k tej zvezi. Toda o tem se nihče ni menil, ker so bili Nemci v manjšini, in še misliti niso smeli na kaj takega, da

bi večim in slavnijim deželam, kakor Češki in Oggerski usiljevali svoj jezik. Habsburžani so že sto let v Pragi vladali kot česki kralji, ko so česki stanovski sklenili, da nemščina na Českem nima nobenih pravic, da ni deželni jezik.

Kako predrzno se lažejo toraj tisti, ki trdé, da je nemški jezik Avstrijo vkup spravil in vkup držal, ko je Avstrija vendar prej in poznej obstala, ko se je nemški jezik iz Česke prognal! Habsburška dinastija ni mislila na ponemčevanje, ampak na to, da si je razne dežele vkup obdržala. Nemci, Čehi, Oggerski so se zastopili, kakor so vedeli in znali, (bodisi z latinščino ali nemščino), pa o toliko razupiti „nemški ideji“ tačas ni bilo ne duha ne sluha. Kralj Ferdinand II. je vsakako uničil česko samoupravo, on si je za svojo nalogo postavil, uničiti ves česki narod, vzdignil je zoper Čehe kržarsko vojsko, ter res je v tej vojski nad dva miliona ljudi konec storilo, moč českega naroda je bila zdrobljena, ker je Ferdinand na pomoč poklical Oggerske in Nemce. Pa to vse se ni zgodilo v imenu „nemštva“, ampak iz verske nestrpljivosti, ker so bili Čehi „husiti“, privrženci Husovi, in Ferdinand je hotel to krivoverstvo uničiti. Ko je bil česki narod ob tla vržen, porabili so Nemci vsepehe te kržarske vojske za svojo narodnost, ter se vgnjezdili na Českem in potlačili česki narod. Čehi pa niso bili premagani od „nemštva“, ampak od združene, iz raznih narodov, Špancev, Oggerski, Nemcev, morda tudi Slovanov sestavljene kržarske vojske. V bitki na Beli gori ni bilo premagano čeho-slovanstvo, ampak krivoverstvo od združenih katolikov. Nemci si toraj te zmage ne smejo pripisovati, kakor bi bila zmaga njihove narodnosti nad česko. Nemci sami tačas ne bi bili Čehom kos, ker so bili Čehi gledé omike in vojevitosti daleč pred Nemci. Če bi bil Hus med Nemci rojen in si med njimi stranko naredil, padli bi bili Ferdinandovi vojaki ravno tako po teh krivoverških Nemcih, kakor so padli po Čehih. Slučajno je dobila Avstrija še nekaj dežel pod svojo oblast, tako po razpadu poljske države Galicijo, od Turčije pa južno Oggersko, Erdeljsko, Bukovino. Pa tudi v teh deželah si nem-

štvo ni moglo pridobiti tal. V Galiciji je nemški birokratizem tako vladal, da nihče ni hotel z vlado držati, ko sami judi; slednjič se je morala dežela Poljakom v vladanje nazaj izročiti. Oggersko je Avstrija s tujo pomočjo Turkom nazaj vzela, pa nemštvo se ni moglo ukoreniniti ne na Oggerskem, ne na Hrvaškem. Velikanska je toraj laž, da „nemštvo“ našo državo vkup drži, ko je ravno narobe še naša svetla vladarska rodovina morala pogubno delovanje nemške birokracije na Oggerskem, Hrvaškem i Poljskem ustaviti ali pa vsaj omejiti, da so se te dežele še za Avstrijo ohranile. Edino le vdanost do cesarske rodovine Habsburške jih vkup drži. Kjer se gre za cesarja in njegovo hišo, so vsi narodi složni in edini, da je res obćudovanja vredno; kjer pa pridejo s svojim „nemštvom“, je brž ogenj v strehi, od vseh strani vpijejo: da ne! Nemštva se povsodi branijo; kako se more potem trditi in v svet trobiti, da „nemštvo“ to državo vkup drži? Ali ni to velikanska laž?

Nasprotno je resnica, da je ravno to „nemštvo“ državi največ sitnosti in bridkosti že napravilo. Ako ne bi bili Nemci tako krivično in oholo zametavali vsako spravo z Madjari, ne bi bilo treba pozneje l. 1867 tako nevdóne pogodbe sklepati z njimi, ne cesarstva na dva kosa razdeliti. Še v malem kotu južne Dalmacije je vedelo to „nemštvo“ zbuditi ustajo, ki jo je potem zopet cesarska hiša potolažila, kakor je morala prej potolažiti Madjare s pogodbo l. 1867. Tako mora dinastija povsod popravljati, kar ta „nemška“ stranka pokvari, ki se baha, da ono državo vkup drži. Jasno je toraj dovolj, da „nemška ideja“ Avstrije niti ni ustvarila, niti jo kedaj vkup držala, in je tudi zdaj vkup ne drži, ampak jo prej razgaja in podira.

Nemci bi zamogli stati na čelu avstrijskih narodov, ko bi hoteli biti pravični proti drugim; tega pa ne znajo in nečejo, ker so preveč razvajeni, toraj niti voditeljstva prevzeti ne morejo, toliko menj pa, da bi nad drugimi gospodovali.“

Tako „Parlamentär“. Mi hočemo le še to dostaviti, da pred Marijo Terezijo in cesarjem Jožefom avstrijski vladarji niti mislili niso na

vanu ter iz srca pomoliti omenjene besede sv. Jeronima; ona namreč odgovarja najvišemu cilju, ktereга sta imela brata naša pred očmi in ki odgovarja največi potrebi naši. Tej molitvi dodaj vsaki Slovan, da nam dodeli Bog, najti sv. truplo Cirilovo ako ne prej, vsaj do l. 1885, ko bodemo slavili na Višehradu tisočletnico smrti sv. Metoda; mogoče, da se tú bratje bliže spoznamo in sporazumemo, da se nam skrajša pot do svete jedinosti v veri in cerkvi.

Ko vse to premišljam skupno in primerjam s stanjem današnjega Slovanstva, nehote vkrade se mi iz srca vzklik: Ah Slovani, Slovani, bratje v Jezusu! Ko bi mogel vas doseči moj slabi glas, jaz bi vam rekel: vi spoštujete sv. pismo kot besedo božjo in se klanjate njemu kakor večni resnici, je li mogoče, da ne opazite odločnosti, važnosti in jasnosti besed Jezusovih pri sv. Mateju: „Ti si Peter in na to skalo bodem zidal svojo cerkev, in vrata peklerska ne bodo jo zmagala; tebi dam ključe kraljestva nebeskega; karkoli bodeš zvezal na zemlji, bode zvezano tudi v nebesih“. Mislim, da spozna vsak, da se tu ne govori le o kakem naslovu ali zunanji časti, marveč, da se govori o temeljnem kamnu cerkvenem, na katerem počiva vekovitost njena, ki kaže njen izvir in

namen. To označuje vsaka beseda a tudi cela primera. — Je li mogoče, Slovani, da se odtegne vašemu bistremu duhu in vnetemu srcu važnost besedi Jezusovih pri sv. Ivanu, kjer Petra trikrat vpraša, če ga ljubi in sicer zato, da se vrhovna oblast Petrova trikrat z besedami božjimi izgovorjena in potrjena, nikdar ne pozabi na svetu, marveč da se ponavlja sto in stokrat do konca dni. — Slovani, mi vsi brez razlike spoštujemo in častimo sveta apostola naša Cirila in Metoda; vsi smo se iz srca radovali čuvši, da je modrost in dobroti papeža Leona XIII. povzdignila ju v najnovešem času na višo čast v cerkvi božji; če je pa tako, je li mogoče, da tudi ne spoznamo: da sta bila vdana apostola naša stolici rimski z dušo in telesom; da sta pri njej iskala obrambe in zavetja v vsaki sili in potrebi; da ste v vsem življenji svojem delovala z vsemi silami, da se ves narod slovanški združi z cerkvijo rimsko in načelnikom njenim. Bratje Slovani, očevitno je odločil vas Bog, da izvršite velike stvari v Aziji in Evropi; vi ste, zdi se mi, poklicani, da prerodite zastarelo in v neko skrajno sebičnost zabredlo društvo zapadno, da vzbudite v njem več srca in ljubezni, več vere in zakona, več čuta za pravčnost in porazumljivost, za mir in slog;

a vedite, da bodete pri tej nameri dosegli obćno korist in slavo le tedaj, ako se izmirite in združite z zapadno cerkvijo in tem načinom svet onih predsodkov in sumenj rešite, s katerimi pita dandanes vse vaše tudi najplemeniteje čine.

Hvala Bogu, vzhodna cerkev ni tako daleč od zapadne. Odločno vedela je odbiti vse napade, ki so se valili nanjo od zapada v šestnajstem stoletji. Lehko je premostiti jez, ki loči obe cerkvi, treba je le modrosti, zmernosti, prave pobožnosti in iskrenosti. S tem dosegli bi, da cerkev premaga ono neverstvo in ono pokvarjenost, ki se danes širi povsod strahovito in s smrtnimi udarci udarja ne samo na posamezne vejice, marveč na koren debela evangelskega; s tem bi se pa tudi prepородila in od hiranja svojega rešila vzhodna cerkev, da v lastnem domu svojem vspešneje čuva razrušene temelje državne in družabne in se ustavlja nevarnim silam, ki se družijo s peklom ter poslužujejo se njegovega orožja, da uničijo, razrušijo in zdobé vse obstoječe in vse, kar je narodu glede življenja in bodočnosti milo in drago. — Če mi Slovani vkreujemo to pot, spomnili bodemo se še jedne važne okolnosti, da razkol cerkveni v izviru in povodu ni slovanški, marveč provzročili so ga Grki, ki so

ponemčevanje in centralizacijo. Nemški jezik se je dozdeval učenjakom v tistih časih ravno tako barbaršk in surov, kakor kateri drug; le latinski jezik je bil v časti. Še le, ko se je začela koncev 18. stoletja nemška literatura v narodnem, nemškem jeziku razvijati in razcvitati, postale so Nemcem meje preozke in začeli so sanjati o svoji „nemški kulturi“, katero morajo na izhod nositi.

Francozi in Lahi se še zdaj smejaajo, če jim kdo od „nemške kulture“ govori, oni imajo Nemce za „barbare“; ker je nemška literatura vzrastla v tem stoletju, je še malo uplivala na ljudski značaj, tako da so Nemci v družbi še danes okorni, neprikljudni, razžaljivi, trdi, tako da delajo na prikljudnega, elegantnega Francoza vtis, kakor bi bili še prav surovi, barbarški ljudje. Ker jim nihče drugi verjeti neče, trobijo nam Slovanom vedno v ušesa, kako so omikani, pa mi si mislimo: dobrega blaga ni treba toliko priporočati, ker dobro ni, zato se nam toliko ponuja!

Politični pregled.

V Ljubljani 25. aprila.

Avstrijske dežele

Z Dunaja, 25. aprila. (Telegram Slovenca.) Državna sodnija je danes razglasila rzsodbo o volitvah velikih posestnikov gorenje-avstrijskih. Zbornica poslancev ima po tej rzsodbi soditi o pravici izvoljenih, državna sodnija pa o pravici volilcev. Sklep državnega zbora, ki je potrdil volitve velikih posestnikov gorenje-avstrijskih, je toraj veljaven in neotkljiv, cesarski namestnik pa je vendar prelomil pravico volilcev, ker je v volilni imenik sprejel 12 volilcev, ki pa niso imeli pravice voliti, ker deloma še niso bili vpisani v deželno knjigo, deloma pa so plačali premalo davka. Verski zaklad, Šiferjeva dedna ustanova in baronovka Weichs nimajo sploh volilne pravice, pač pa je bilo postavno, da se je grofu Schmideggu in Jungwirthu vračunal hišni davek.

Minister pravosodja hoče bojda predložiti postavo, da bi se ustanovila posebna sodnija za preiskavanje volitev.

Na **Ogerskem** se pripravljajo za prihodnje volitve v državni zbor. Košutova stranka dela s starimi frazami, da bo Ogerska le potem srečna, kedar se popolnem od Avstrije odtrga. Vendar tudi letos ne bodo prodri!

s tem činom velik del našega naroda zapletli v skrajno nesrečo, katero še dandanes bridko občutijo. Jaz pa bi zaklical bratom svojim Slovanom: sinite mortuos sepelire mortuos suos — pustite, da mrtvi sami pokopujejo mrtve svoje. Bog naj blagoslovi Grke, a pazijo naj, kako se zravnajo z razkolom cerkvenim in njegovimi posledicami. Nam ni treba žeti in vezati v snopove, česar mi nismo sejali in zalivali, a to tem manj, ker slutim iz dandanašnjih izjav grških del, da mnogi Grki še dandanes z mržnjo gledajo na cerkev katoliško in na Slovane. Jaz sicer spoštujem vsak narod ter svetujem rojakom svojim, da hrabro branijo svoje, a da ne segajo po tujem, še celo, da v priliki raji pretrpé krivico, vendar sem vskliknil: No, to je zopet primera stare basni o volku in ovci. O Grki! sto in stokrat prej morali bi se bridko potožiti zoper vas cerkev katoliška in Slovani. Ker povejte, prosim vas, je li cerkev katoliška, so li Slovani krivi, da je stari Bizanec popolno popustil državni nalog svoj ter se izgubil v raznih bogoslovnih pričkah in prepirih; da je cerkev prav takrat pogreznil

kajti sploh se sodi, da bo razmerje strank pri starem ostalo. Tisa bo ostal na čelu vlade.

Tudi v **Celoven** bodo v kratkem volili v mestni zbor. Da bodo pri teh volitvah zadnjega Slovence, ki še not sedi, trgovca Rosbacherja, iz zbora spravili, je toliko ko gotovo.

Vnanje države.

Ruska vlada je razposlala na vse vesile okrožnico, v kateri jih vabi, naj se skupno dogovoré o korakih zoper nihiliste in druge mednarodne rovarje. Nihilisti trosijo še zmirrom oklice med ljudstvo. Nasproti Poljakom postaja ruska vlada bolj mehka.

Socijalisti so odstopili od svoje misli, napraviti letos velik mednarodni shod, ker so časi za nje neugodni.

Demeter Bratiano, brat dosedajnega ministra Ivana Bratiana, je dobil nalogo, sestaviti novo **rumunsko** ministerstvo.

Iz **Turčije** se poroča o veliki bitki nad Turki in Albanci, pri kateri so bili bojda poslednji tepeni. Iz Albanije se je poročalo te leta že toliko laži, da tudi tej novici nič ne zaupamo.

Tuji konzuli prigovarjajo **tuniškemu** vladarju, naj se Francozom ukloni v vseh zadevah. Težko pa, da bi se Francozi zdaj več potolažiti dali, ker so vse že pripravili za vojsko. 20.000 mož je pripravljenih, vsak čas mejo prekoračiti.

Izvirni dopisi.

Iz Celja. Poročali ste že v „Slov.“, da je začel v Mariboru izhajati nov list „Südsteirische Post“, namenjen vsem treznim ljudem, ktere so do zdaj za nos vodili liberalni listi, kakor „Grazer Tagespost“, „Marburger“ in „Cilier Ztg.“ Dasiravno omenjeni list piše jako zmerno, so ga imenovani zakleti nam listi precej hudo prijeli ter mu vojsko do živnega napovedali. „Do zdaj je prebival po naših mestih in trgih še mir; novi list ga je jel kaliti.“ Aha! Ker nad vbogim slovenskim rodom vlada železna roka zagriznenih nemčurjev, tako da se nasprotne misli niti razodevati ne smejo in ne morejo — tam je res mir; toda tak mir je smradljiv, poln trohljivosti in gnjilobe. Dobro znamenje, da se pri tem položaji pokaže še novo življenje.

Takega lista je v naših razmerah bilo

v brezno, ko jo je hotel proti pravici povzdigniti do nebes? Kaj vam je kriva cerkev katoliška, kaj so vam krivi Slovani, da je grški narod tako oslabeled, da je v odločilnem trenutku pustil braniti glavno svoje mesto skoro samim Italijanom, med tem pa sam obupan plazil se po cerkvah, klical in skušal Boga, da ga reši s čudežem? Da, da, drugače so svoje dni branili Judje svoj Jeruzalem proti Rimljanom in v novejšem času Španci svojo Saragoso proti Francozom. Jedina sreča, da je Bog, morebiti z ozirom na neumrjočo slavo starih Grkov, posebnim junaštvom in slavno smrtjo cara Konstantina Paleologa rešil čast in poštenje imena grškega. Je li kriva cerkev katoliška ali Slovani, da so se razmere med vami in križarskimi vojnami tako spremenile, da je s tem izdatno oslabeled in onemoglo vzhodno cesarstvo. Ne morem sicer vsega odobriti, kar so počenjali križarji, ali vendar spada največja krivda na vas zaradi zavisti in omahljivosti vaše.

(Dalje prih.)

silna potreba. Hvala Bogu, da se je vstanovil in da ga tudi nasprotniki radi prebirajo, za-nj še dosti reklame delajo. Do zdaj so njihovi listi vse naše mestjanstvo in tržanstvo terorizirali; pošteni človek se še braniti ni mogel pred hudobnimi napadi. Kajti obramba v slovenskih listih ni pomagala nič; vsaj njih meščanstvo brati ne zna. — Naj krepko brani vse opravilene tirjatve Slovencev in če treba tudi pravice Nemcev proti zdvijanim njihovim rojakom!

Domače novice.

V Ljubljani, 26. aprila.

(Za poroko cesarjeviča Rudolfa) vabi mestni župan ljubljanski prebivalstvo, da naj 9. maja zvečer hiše rasvetle, 10. maja pa jih okinčajo z zastavami.

(Audienco pri cesarju) sta imela 21. t. m. grof Hohenwart in baron Švagelj.

(Pri mestnih volitvah) zmagali smo včera z narodnimi kandidati sijajno. Dobili so namreč dr. Bleiweis in Peterca po 189, Goršič 188 in Petričič pa Stupica po 187 glasov. Od nasprotnih kandidatov vjeli so Bamberg, Luckman in Mahr po 50, Detter in Hansel po 48 glasov. Lansko leto imeli so naši kandidatje po 176 in 175, nasprotni pa po 47 glasov. Vdeležba bila je toraj letos obilnejša, toda na korist narodnej stranki. Kakor zdaj kaže, smemo se tudi v drugem in prvem razredu nadejati zmage. Bog daj!

(Med tajnimi svetovalci), ki so jih cesar s sklepom od 16. t. m. imenovali, je tudi knez Hugo Windischgrätz, posestnik planinske in mnogih drugih grajščin na Kranjskem. Razun njega je še 6 plemenitavev konservativne stranke doletela ta visoka čast.

(Društvo ljubljanskih kupcev) se je v zadnej seji osnovalo. Predsednik mu je g. A. Dreo, namestnik njegov E. Majer, odborniki pa so: Gg. Fortuna, Kordin, Lasnik, Souvan Franc mlajši in M. Treun.

(Dosedanji koleki) se zamorejo zamenjati za nove le še do konca tega meseca. Pozneje nimajo nobene cene in veljave več.

(Jutrajsnji občini zbor „Maticе slov.“) se v čitalnični dvorani začne popoldne ob **4. uri**, ne pa ob 5. uri kakor se je po pomoti tiskalo v zadnjem našem listu.

(O potvanji na Cirilo-Methodov praznik) 5. jul. v Rim se te dni godijo posvetvanja med Slovani na severju in jugu. V ta namen potrebne priprave so sv. Oče izročili kardinalu Ledohovskemu. Česki prošt Višehradski Vaclav Štulc popelje brž ko ne Česoslovane, prof. Vojnovič Hrvate itd. Odločeno je, da se razun liturgije slovanske imele bodo v Rimu po več cerkvah tudi propovedi ali pridige v vseh jezikih slovanskih (česki, poljski, hrvatski, slovenski, bolgarski, ruski). Hrvatski bode govoril menda sam biskup Strossmayer, pravi Čech, in razkazovale se bodo romarjem vse znamenitosti slovanske. Kdo bode govoril slovenski? Kteri so se vže oglašili na to potovanje? Ali bi ne mogli porovati tedaj kteri kmetje naši v opravi svoji narodni?

V Zagrebu so 21. t. m. v nadškofovskem semenišču zbrali se v ta namen gospodje različnih stanov in dostojnosti — kanoniki in profesorji, dohtarji, narodni poslanci itd. — k posvetovanju. Predsedoval je banskega stola prisednik dr. Špun ter po iskrenem ogovoru nasvetoval, da za dan 5. julija pojde v Rim posebna deputacija, ktera bode v imenu Hrvatov izročila lastno adresu sv. Očetu, da se sostava te adrese povéri dr. Račkemu, pred-

sedniku jugoslov. akademije, in da se iz srede širjega odbora izbere 5 oseb v odsek, kateri naj vse preskrbi in učini, kar je pripravno, da se omenjena namera tem častnejše za Hrvatsko izvrši. V ta odsek, kateri naj o priliki poroča širjemu odboru o svojem delovanju, izvoljeni so gospodje Boroša, Bresztyenski, Jagatič, Rački i Vojnović. — Po vsem tem je pričakovati, da ukrenejo kaj slavnega. — kaj pa Slovenci? —

(Dinamit.) V Šmartnem pri Litiji je velikonočni ponedeljek med službo Božjo močan pok prestrašil ljudstvo v cerkvi zbrano. Ven hiteči so našli pred cerkvijo nekega fantalina, ki je sumljiv zločina. V cerkvi je vbitih nekaj šip, ljudi pa ni nobeden poškodovan, le prestrašeni so bili vsi. Sumi se, da je bil dinamit podložen in zažgan, ko so bili ljudje v cerkvi. Dolžé sploh znano rogovilsko družbico, več bo preiskava pokazala.

(Tatvine.) V hiši št. 19 na tržaški cesti so bile pred prazniki štiri kokoši vkradene. Pretekli četrtek je pa tat v tistej hiši skušal ulomiti v hram, pa se mu ni posrečilo. Odrgal je pleh in zvrtil s svedom več lukenj.

(Nemčurji so edino dobri gospodarji), ako je vse res, kar njihov volilni oklic trdi in kar zadnji „Laib. Wochenblatt“ piše. Narodnjaki niso prav nič storili, ampak samo zapravljali. Nemškutarji pa tako dobro gospodarijo, da bode mestni blagajnici koncem leta še nekaj ostalo. Oni so loterijsko posojilo izvršili, oni so mestu pridobili tobakarnico, oni so skrbeli za novo klavnico, za zidanje nove kasarne, za podiranje škofijskih hlevov, za olupljanje tivoljevega gradu itd. itd. Kdor pa pozna natančneje razmere v našem mestu, vé, da se ima za velik del tukaj naštetih dobrot mesto zahvaliti narodni stranki. Narodni deželni zbor je privolil mestu loterijsko posojilo; narodni mestni odbor je kupil grad Tivoli, s katerim se ljubljansko mesto zdaj tolikanj ponaša; narodni zastopniki so v mestnem zboru vnu in vnu povdarjali potrebo nove klavnice in nove pripravne kasarne, med tem ko so hoteli nemčurji po vsej sili kupiti kolizejsko podrtijo; ljubljanski knez in škof so sklenili podreti hleve, ki so kazili prostor okoli škofijske cerkve, ter so hoteli sami veliko več žrtovati v ta namen, kakor pa mestni odbor, kateri se je dolgo upiral škofovemu predlogu. In zdaj se ti hlevi podirajo samo na škofove stroške. Tudi pri tabakarnici in drugih rečeh, ki jih nemškutarji kot svoje posebne zasluge naštevajo, imeli so narodnjaki ravno toliko, če ne še več deleža, kakor naši nemškutarji. Ako vse to od dejanj odbijemo, s katerimi se ponaša dosedanja večina mestnega odbora, kaj potem še ostane, kar bi se ji imelo še šteti v zasluženje?

Razne reči.

— Duhovske premembe v ljubljanski škofiji: Č. g. Anton Anžur, fajmošter v Šentjurju pri Škocijanu je za šenom 22. t. m. umrl. R. J. P. Č. g. J. Pečar, karat nad Vrhopolji, gre v pokoj.

— Iz Celja se nam piše: G. dr. Nekerman, o katerem poroča „Slovenec“ v zadnji številki, da je „menda hudo zbolel“ — je popolnoma zdrav.

— V lavantinski škofiji se inšalirajo kot župniki za Št. Andraž v savinski dolini: V. č. g. Jakob Krušič na belo nedeljo; za Št. Lenart nad Laškimi trgov. vis. čast. g. Gregor Dupelnik; za Št. Pavl pri Priboldu

v. č. g. Miha Plešnik, dozda kaplan v Žalskem trgu. V Žalec pride kot kaplan č. g. Jožef Jurčič iz Pake; č. g. Šimon Ducman iz Vitanja pa na Pako.

— Zgodovina slovenskega slovtva, spisal in založil Julij plem. Kleinmayr v Kopru; natisnila tiskarnica družbe sv. Mohora v Celovcu, 1881. se imenuje šoli in domu ter sploh zavedajočim se Slovincem namenjena knjiga, koja se je ravnokar donatisnila. Obseg na 226 straneh je: I. O jeziku in delitvi po narečjih, II. Razdelitev slovtvene zgodovine, III. temelj slovanski vedi, IV. o azbuki, V. staroslovenščina, VI. slovtvo slovensko in s cer A. Staroslovensko slovtvo: 1. Brziški spominki, 2. glagoliško slovtvo, 3. cirilsko slovtvo, 4. slovenščina pred Trubarjem. B. Novoslovensko slovtvo, od strani 45. do 226. Knjiga se dobi pod naslovom: Julij plem. Kleinmayr, c. k. profesor, Capodistria proti poštni nakaznici (Postanweisung) franko à 1 gl. 20 kr. — Ako kdo več iztisov naroči (vsaj deset) se za zna cena, posebno gg. učiteljem, dijakom urednih šol in učiteljskim pripravnikom po 1 gl. Naroči se lahko tudi z zneskom vred pri tiskarnici družbe sv. Mohora v Celovcu. Na naročbo dela, ki je zahtevalo mnogo truda in veliko stroškov, uljudno vabi spisovatelj.

— „Kako se reklamira“ imenuje se knjižica, ki jo je spisal državni poslanec, dr. Viktor Fuchs, v nemškem jeziku za gruntne reklamacije („Was ist die Reklamation und wie reklamirt man?“)

— V Mariboru hočejo slavnemu Tegotthoffu, ki je bil tam rojen napraviti spominek. Izdelali ga bodo profesor Sulz v Inšpruku, livarnar Karl Turbein na Dunaji in tovarnar Anton Počaher v Mauthausenu za 21.000 gl. do 20. julija l. 1883.

— Prebivalstva v tržišk. okraji je po zadnjem ljudskem številjenju: Pri sv. Ani 646 (34 več kakor l. 1869); pri sv. Katarini 644 (19 več); v občini sv. Križa 1849 (69 manj); v Kovorski občini 975 (25 manj); v Trziču 1797 (46 več), toraj vseh skupaj 5911 (samo 5 več kakor l. 1869). V celem okrajnem glavarstvu Kranjskem je 52.188 prebivalcev, 1616 manj kakor l. 1869, ko so jih bili našteji 53.804.

— 52 Bankovčarjev so prijeli in zaprli v Veršecu na Ogerskem. Našli so pod altarjem kapele na pokopalšču 3 preše za izdelovanje desetakov, več kil že izdelanih in za 100.000 gl. pripravljenih bankovcev.

— Alte und Neue Welt list s podobami za poduk in zabavo. 15. letnik. Vsako leto izide 24 zvezkov po 15. kr. (po pošti 5 kr. več). Za premijo dobi za 72 kr. doplače (le kdor želi): Češčenje presv. Srca Jezusovega. Inhalt des soeben erschienenen 14. Heftes: Ostermorgen, 2 Gedichte. — Ein Folgenscherer Scherz, Historische Erzählung. — Ausflug in's Land der Amazulus, Reiseskizzen. — Aus dem Herzen des Urwalds. — Hausapotheke für's Volk. — Weinregen und Rossenschne. — Warum ich keine Gedichte mehr mache, Eine Leiden sgeschichte. — Allerlei. — Illustrationen: Karl der Grosse, der Schöpfer deutscher Cultur. — Zulu-Typen. — Der gemeine Rittersporn. — Der scharfe Rittersporn. — Der weisse Benensang. — Ich bin's, Herr Landvogel. — Termittenhaussen. — Vsi izšli zvezki se lahko še dobivajo ter jih takoj pošljemo novim naročnikom. Tudi podoba za premijo je že došla ter je pri nas vedno v zalogi.

Katol. bukvarna.

— Brod se je potopil na reki Dnester, ter se je pri tej priliki neki potopilo okoli 63 ljudi.

Razlaganje sv. rožnega venca

za vse dni meseca maja z dodatkom navadnih molitev; devetdnevnic in tridnevnic, kakor tudi nekaj pesem. Po nemškem predelal in pomnožil o. Hrisogon M. Z lepo podobo na celu.

Velja trdo vezana v pol platnu 75 kr.; v pol usnji 80 kr. Vse usnate 95 kr., z zlatim obrezkom pa 1 gl. 15 kr. Po pošti po 5 kr. več.

Dobivajo se v katoliški bukvarni na stolnem trgu, h. št. 6.

Obseg knjige je sledeči: I. Zakaj imamo Marijo častiti in kakó? (1.—4. dan.) Kako Marijo častimo z rožnim vencem (5. in 6. dan.) Kaj pomeni križ, vera, upanje in ljubezin, Gospodova molitev, angelski pozdrav? (7.—15. dne.) Potem sledi razlaganje 15 skrivnost veselega, žalostnega in čistitega rožnega venca. (16.—30 dan); 31. dan: Usmili se duš v vicah.

II. Navadne molitve: Juterna in večerna; meddnevne molitve; rožni venec naše ljube gospé presv. Srca. Sv. maša. Spovedne in obhajilne molitve. Lavretanske litanije. Devetdnevica — tridnevica.

III. Pesmi: Mariji Devici rožnovenski, Teže Marija želim posloviti itd. vsih vkup 11 Marijnih pesem.

Knjižica je toraj prav pripravna za šmarnice, zraven pa tudi za druge čase, kakor adventne, Marijnih praznikov in sploh za lastni in drugih poduk. Bodi tedaj vsim toplo priporočena.

Za mesec maj

ali tudi

adventni čas.

je pri nas na prodaj lepa podoba prečist. Spočetja M. D. (malana na platnu), visoka 1.42 cm. in 53 cm. široka, ki bi bila prelep kinč za vsako cerkev. Veljá 35 gl. Z okvirjem po naročju 15 do 30 gl. več. Sprejemlje in izvršuje pa tudi vse druga naročila za olupljanje katol. cerkev.

Katol. bukvarna.

Žalostnega srca naznanjam, da je Bogu vsegamogočnemu dopalo mojo iskreno ljubljeno ženo, oziroma mater, gospó

Marijo Jenko, rojeno **Zupančič**,

danes ob 1/2 7 uri zjutraj v 39. letu starosti po dolgi in hudi bolezni, prevedeno s sv. zakramenti za umirajoče, poklicati v boljše življenje.

Pogreb bo v torek 26. t. m. ob 6. uri popoldne iz hiše na Marijaterezije cesti hiš. št. 5.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v frančiškanski farni cerkvi.

Drago ranjko priporočamo v blagi spomin. Ljubljana, dne 25. aprila 1881.

Alojzi Jenko, soprog.

August, sin.

Lojzika, Micika, Francika in Ana, hčere.

Ena ali dve

lepí sobi

na Dunajski cest se oddajajo v stanovanje in sicer z vsem potrebnim pohištvenim orodjem, ali brez tega, kakor kdo želi.

Več se izvé pri opravništvu „Slov.“